

Van: Margot Stolk (Sport)

Datum: 15-3-2017

Aan: College van B&W

Onderwerp: voorgeschiedenis kwestie gezondheidsrisico sporten op kunstgras

---

Voorgeschiedenis

De televisie-uitzending van het programma ZEMBLA op 5 oktober j.l. over het gezondheidsrisico van het sporten op kunstgrasvelden heeft tot veel onrust geleid bij gemeenten, sportbestuurders en sporters en ouders. In rubbergranulaat zitten heel veel verschillende stoffen, zoals polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), metalen, ftalaten (weekmakers) en bisfenol A (BPA), die in de uitzending als risico werden gepresenteerd. In de uitzending van ZEMBLA zetten wetenschappers vraagtekens bij onderzoek van het RIVM: "als toxicoloog zeg ik: ik zou niet spelen op die velden, omdat we de risico's onvoldoende kunnen inschatten", aldus de Utrechtse toxicoloog Martin van den Berg in het tv-programma. Uit gegevens van de KNVB bleek dat 125 voetbalclubs maatregelen namen tegen het mogelijke gevaar van rubberkorrels op kunstgrasvelden.

De reactie van het RIVM op deze kwestie heeft het wantrouwen van veel gebruikers van de kunstgrasvelden vergroot. Het RIVM en de KNVB hielden vast aan de conclusies van eerder onderzoek maar kwamen met het nieuwe advies om voetballers na het sporten te laten douchen. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft kort daarop besloten het RIVM de opdracht te geven tot vervolgonderzoek. Ook bij het European Chemicals Agency liep onderzoek naar het gezondheidsrisico van het sporten op kunstgrasvelden. Inmiddels zijn beide onderzoeken afgerond. De conclusie is dat het risico van het sporten op kunstgrasvelden verwaarloosbaar klein is en de onderzoeksinstituten achten het gebruik van kunstgrasvelden daarom als 'veilig'. Wel heeft het RIVM geadviseerd de norm voor rubbergranulaat bij te stellen naar een norm die dichterbij ligt van de norm voor consumentenproducten.

De discussie over het rubbergranulaat is daarmee niet ten einde. Een aantal clubs laten kinderen niet meer spelen op kunstgras. Een enkele club speelt in het geheel niet meer op kunstgras. Ook kwam de Eredivisieclub 'AJAX' met het bericht per direct de velden te vervangen.

Op 15 februari j.l. volgde een tweede uitzending van het programma ZEMBLA waarin twee hoogleraren toxicologie de conclusies van het tweede RIVM-onderzoek in twijfel trokken. Andere toxicologen uit de wetenschappelijke klankbordgroep van het RIVM geven op hun beurt weer aan niet onder de indruk te zijn van de kritiek van hun collega's. Men geeft aan dat hun visie uit het televisieprogramma is geschrapt. De uitzending heeft wederom voeding gegeven aan zorgen bij sporters. Gemeenteraden dringen aan op besluitvorming door de colleges (bijv. Amsterdam, Rotterdam) en in de gemeente Baarn heeft de raad aangegeven geen rubbergranulaat meer te accepteren.

Situatieschets rubbergranulaat in Woerden

Uit gesprekken met sportverenigingen binnen de gemeente Woerden blijkt dat er sprake is van een relatieve rust ten aanzien van deze kwestie. De gemeente heeft kort na de eerste uitzending van ZEMBLA eigen onderzoek laten doen naar de samenstelling van het rubbergranulaat in Woerden en is transparant geweest over de resultaten. Ook zijn sportverenigingen, GGD en het Sportoverleg voortijdig en pro-actief betrokken bij afwegingen. De GGD deelt de conclusie van het RIVM. Binnen de groep huisartsen in Woerden is er sprake van verschillende meningen. Deze meningen variëren tussen het delen van de conclusies van het RIVM; 'sporten op kunstgras is veilig' tot het aandringen op het afsluiten van velden voor gebruik.